

KURIER WILEŃSKI

DIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 239 (13022)

Sobota, 7 grudnia 1996 r.

cena 90 ct

Nowelizacja ustaw o środkach masowego przekazu

Wiceprzewodniczący Sejmu Andrius Kubilius i Arvydas Vidžiūnas mówią, że uchwalone w czwartek przez parlament poprawki do ustaw o środkach masowego przekazu oraz o Narodowym Radiu i Telewizji stanowią ważny krok po tym, gdy władze zrezygnowały ze swej kontroli nad tymi sferami życia, gdzie ich ingerencja nie jest potrzebna. "Wkrótce zostaną poczynione analogiczne kroki w jeszcze kilku sferach życia" — na piątkowej konferencji prasowej powiedział pierwszy zastępca przewodniczącego Sejmu A. Kubilius, informując ELTA.

W przyjętych w czwartek poprawkach ustalono, że Narodowe Radio i Telewizja (NRTV) — to organizacja społeczna. Jej organem naczelnym jest rada NRTV, w której skład wchodzi przedstawiciele różnych organizacji społecznych. W ten sposób zrezygnowano z członków rady, mianowanych przez Sejm i prezydenta.

"Sądzę, że jest to wydarzenie historyczne, po raz pierwszy władza rezygnuje ze swego wpływu na najważniejszy środek informacji społecznej" — powiedział na konferencji prasowej A. Kubilius.

Pierwszy zastępca przewodniczącego Sejmu ubolewał, że frakcje LDPP i socjaldemokratyczna nie doceniły wagi przyjętych w czwartek poprawek.

Przedstawiciele frakcji LDPP i socjaldemokratów podczas głosowania opuścili salę posiedzeń plenarnych w proteście przeciwko przyjmowaniu poprawek w trybie wyjątkowo pilnym.

Rozmowa w redakcji: Polskie przedszkola w Wilnie

"Nasze muszą być lepsze od innych, a będą wtedy prosperowały"

Powyższą sentencję dobitnie argumentowały kierowniczkę przedszkoli wileńskich, w których działa więcej lub mniej grup polskich. Rozmowa odbywała się w redakcji "Kuriera". Wzięty w niej udział: Łucja Wojsniiewicz (żłobek-przedszkole nr 148), Czesława Jankowska (nr 169), Wanda Uczkuronis (nr 160), Hanna Sokołowska (nr 163), Lubow Kolcowa (nr 157), Barbara Butrimienė (nr 108). W dyskusji też uczestniczył prezes Polskiej Macierzy Szkolnej Józef Kwiatkowski.

Początki były trudne...

Rozmowę zaczęliśmy bez zbędnej fałszywej skromności — od tego, jak przed 8 laty powstawały polskie przedszkola i o tym, że rola naszej redakcji w tej sprawie była niemała: organizowaliśmy w redakcji spotkania pedagogów, rodziców, rozpisywaliśmy ankietę, aby

się dowiedzieć, w jakich dzielnicach miasta najbardziej się potrzebne polskie przedszkola... Sprawa ruszyła nad wyraz pomyślnie. Polacy zaczęli gromadzić oddawać swoje dzieci do polskich placówek. Organizatorką tej wspaniałej sprawy została doświadczony pedagog, kierowniczką przedszkola nr 148 w Karolinkach Łucja Wojsniiewicz.

— Wtedy była to nowa sprawa i bardzo chcieli się dużo zrobić — wspomina pani Łucja. — Objęliśmy wszystkie rejony Wileńszczyzny, wsie, gdzie były przedszkola, zresztą mogliśmy wtedy na to pozwolić również ze względów finansowych — przejazd był tani. Teraz taki wojaż kosztowałby wielkie pieniądze. I tam, na miejscu wyjaśnialiśmy, czy może powstać polskie przedszkole, czy rodzice rozumieją, jak ważne, by dziecko obcowało w języku ojczystym.

(Dokończenie na str. 4)

Vytienio 20
2006 Vilnius
Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

POLSKIE LINIE LOTNICZE

WILNO

TEL 26-08-19

POLSKI
BANK
GLOBALNY
ZASIĘG
NAJWYŻSZA
JAKOŚĆ

KREDYT BANK S.A.

Przedstawicielstwo
w Wilnie
2001 Wilno, Pylimo 4
Tel/fax 22-79-13.

Swiatowe systemy informacyjne
Przedstawicielstwo
KOMPASS na Litwie
PROPONUJĘ:
wprowadzenie informacji o Waszej firmie do bazy danych KOMPASS, która do 20 grudnia zostanie zamieszczona w nowych wydaniach dysków kompaktowych CD-ROM: BALTICCD oraz folderze KOMPASS Baltic 97.
KOMPASS LITUA Tel.: 709888
Smalio 40, 2055 Vilnius Fax: 709411
(zam. 1621)

Powrót gwiazd

Wileńska Hala Sportowa zaprasza

9 i 10 grudnia o godz. 19.30 na koncerty grupy „Electric Light Orchestra Part II”
Publiczność „rozgrzewać” będą Povilas Meškėla oraz „Rojaus tužai”
a także
13 grudnia o godz. 19.00 na koncert „Gwiazdy powracają”
Jordanka Christova, Janos Kos, Miki Jevremović, grupa „Piesniari” (bilety w cenie 10-25 Lt)
14 grudnia o godz. 18.00 na koncert Maryli Rodowicz (bilety w cenie 10-25 Lt)
15 grudnia o godz. 18.00 na show gwiazd cyrku
16 grudnia o godz. 19.00 na świąteczny koncert z okazji 25-lecia Wileńskiej Hali Widowiskowo-Sportowej (bilety w cenie 8-20 Lt)

Bilety do nabycia codziennie w kasie Hali Sportowej, z wyjątkiem niedzieli w godz. 11-15 i 16-19, tel. 72 89 42 oraz w kasach Teatru Dramatycznego i Filharmonii, w Domu Towarowym i sklepie „Mada”.

SENTENCJA DNIA

Karzeł zostanie karzelem, choćby stanął na najwyższej wieży, tak samo wysokie stanowisko nie czyni człowieka z tego lepszym ani małego wielkim.

I. Krasicki

Wystawy-Targi

Jak już informowaliśmy, wczoraj w gmachu "Litexpo" (Laisvės 5) otwarto trzecią międzynarodową wystawę "Wasz dom". Jeśli w roku 1994, w pierwszym tego rodzaju wystawie uczestniczyło 55 firm, w 1995 r. — 78, to w tym — 93 firmy litewskie i zagraniczne — z Moidawii, Rosji, Danii, Niemiec, Estonii, Łotwy. Ogółem ekspozycja zajmuje 3800 metrów kwadratowych.

Jest to wystawa, gdzie wszystko i wyłącznie poświęca się naszym czterem kątom. Poczynając od mebli (tym razem nieco nietradycyjnych, z większym pomysłem), drobnych szafek, szafeczek, firanek, sprzętu gospodarstwa domowego, naczyń, serwet, akwarია, kąpieli żywej przyrody (kwiaty doniczkowe) po świąteczne wianki z świeżych i suszonych kwiatów.

Organizatorzy wystawy powiadają, że ich podstawowym celem jest

W świątecznym nastroju

udowodnienie, iż nawet szablone mieszkanie w szarym mrówkowcu można, bez większych nakładów pieniężnych, bardzo oryginalnie urządzić. Powinniśmy zdecydowanie wyzbywać się rzeczy szablonych, segmentów, szaf, zastoi i firanek, słowem starego stylu, gdy wszystkie mieszkania są niemal jednakowo urządzone. Dom — to nasze gniazdko, w którym pomimo wszystko, spędzamy dość dużo czasu, musi więc on mieć własny niepowtarzalny, typowy tylko dla danej rodziny styl.

Tegoroczna wystawa rzeczywiście różni się od poprzednich, obfite bowiem we wszelkiego rodzaju pomysły. Przy stoiskach specjaliści będą udzielali wiedzących informacji i porad praktycznych. Np., galeria "Kauno langas" (stoisko G-16) w sobotę i w niedzielę o godz. 15 przeprowadzi seminarium na temat urządzania wnętrza, doboru

stylu, kolorów, akcentów i odcieni.

Dużo miejsca na wystawie zajmują stoiska z Niemiec (23 firmy). Wszystko tu jest zrobione z myślą o świętach. Właścivie całe targe można nazwać Bożonarodzeniowymi. Swoistą atrakcją będzie w sobotę i niedzielę (co godzinę) organizowana specjalna loteria "Serna", której uczestnicy jeśli nie wygrają, to otrzymają przynajmniej nagrodę pocieszenia. Warto dodać, że tym razem można będzie nie tylko pooglądać, ale niektóre drobniaki także kupić.

Jedynym, zapewne ujemnym akcentem całej imprezy jest słabe uczestnictwo firm litewskich. Może przedsiębiorcom zabrakło pieniędzy, albo po prostu, pomysłów, a wielka szkoda, gdyż nas twórcy ludodnie nie są wcale gorsi od zagranicznych.

Julitta TRYK

Przewodniczący Sejmu — zaproszony do złożenia wizyty we Francji

Przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis został zaproszony do złożenia oficjalnej wizyty we Francji, informuje ELTA.

Zaproszenie od przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Francji Philippe Segolina i przewodniczącego Senatu Rene Monory'ego przekazał V.Landsbergisowi ambasador Francji na Litwie Michel Touraine, który z szefem parlamentu spotkał się w czwartek.

Według informacji rzeczniczki prasowej przewodniczącego Sejmu, podczas rozmowy zaakcentowano gotowość do dalszego rozwijania i

pogłębiania dwustronnej współpracy. V.Landsbergis i M.Touraine omówili także możliwości uzyskania pomocy Unii Europejskiej dla rolnictwa Litwy, wymieniono poglądy na temat stanu bezpieczeństwa, wyrażono zaniepokojenie wydarzeniami na Białorusi.

Dyplomata francuski i przewodniczący Sejmu w roku spotkania mówili o możliwości zorganizowania w przyszłym roku wizyty delegacji deputowanych Zgromadzenia Narodowego tego państwa zachodnioeuropejskiego na Litwie.

Kobiety wspierają szkoły Litwy Wschodniej

W czwartek w ambasadzie tureckiej członek międzynarodowej organizacji kobiet "Zonta International" — wileński klub "Zonta" zorganizował gwiadzkową loterię — wieczór. Wszystkie zebrane tu środki będą przeznaczone na wsparcie szkół Litwy Wschodniej, informuje ELTA.

W imprezie wzięło udział około 100 kobiet — członkinie klubu "Zonta" oraz goście.

Klub "Zonta" założono latem

1994 roku i jest jednym z 1500 klubów w 70 krajach świata. Nazwa klubu "Zonta" — oznacza w języku indiańskim niezawodny, trwałość. Członkinie klubu różnych zawodów urzędujących w szerszym rodzaju programy pomocy. Na Litwie są dwa takie kluby — drugi latem tego roku powstał w Olicie.

Poza loterię, podczas wieczoru odbył się koncert i pokaz strojów autorstwa mistrzów ludowych.

Depesza gratulacyjna A.Brazauskasa do prezydenta Finlandii

Prezydent Algirdas Brazauskas w piątek wystosował depeszę gratulacyjną do prezydenta Finlandii Martti Ahtisaari'ego z okazji święta narodowego tego kraju — Dnia Niepodległości. Agencja ELTA poinformowała o tym służba prasowa przywódcy Litwy.

Depesza do M.Ahtisaari'ego oraz mieszkańców Finlandii zawiera życzenia dobrobytu i sukcesu. Wyraża się przekonanie, że Litwa i Finlandia pomyślnie będą współpracowały nie tylko między sobą, ale też w różnych organizacjach międzynarodowych.

Sport z ostatniej chwili

Na mistrzostwach piłkarek ręcznych w Danii

Wczoraj w dwóch miastach Danii — Kopenhadze i Vejle — zostały uroczystie otwarte mistrzostwa Europy w piłce ręcznej kobiet, w których bierze udział 12 reprezentacji, podzielonych na dwie grupy. Na mistrzostwach akredytowano 367 przedstawicieli prasy, radia i telewizji z 13 państw. Mecze bezpośrednio będą transmitowane do 9 krajów, w tym do Litwy.

W hali w Broendby w Kopenhadze, gdzie grają drużyny grupy A Polska zmierzyła się w pierwszym meczu z brązowymi medalistkami Igrzysk Olimpijskich w Atlancie i wicemistrzyniami świata Węgierkami.

Drużyny grupy B grają w Vejle. W pierwszym meczu reprezentacja Litwy zmierzyła się z Norwegią. Wygrały Norweżki — 36:18 (17:9).
inf.wf.

Wystawa "Naukowa Książka Polska"

Wkład w umacnianie wspólnoty kulturowej

Wczoraj w sali im. Joachima Lelewela Uniwersytetu Wileńskiego otwarta została wystawa "Naukowa Książka Polska". Na zaproszenie katedry filologii polskiej Uniwersytetu Wileńskiego, na uroczystość otwarcia wystawy książek — wyboru 250 publikacji z dziedziny wiedzy o języku, teorii i historii literatury polskiej z lat 1994-1996, ufundowanych przez Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie", przybyli liczni goście, a także organizatorzy imprezy: prezes wyżej wspomnianej Fundacji, poseł na Sejm RP Tadeusz Samborski, Konsul Generalny RP Waldemar Lipka-Chudzik, dyrektor Instytutu Polskiego w Wilnie Wojciech Wróblewski, kierownik katedry filologii polskiej Algis Kalėda, dziekan wydziału filologii UW Kęstutis Urba, zastępca dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej Irena Krivienė.

Po zakończeniu wystawy wszystkie pozycje książkowe

zostaną przekazane Bibliotece Uniwersyteckiej i będą z nich korzystałi pracownicy i studenci katedry filologii polskiej. Niezastąpione będą one przede wszystkim dlatego, że właśnie brakło najbardziej książek z języka polskiego, teorii literatury, wydawnictw typu słownikowego.

"Bardzo się cieszę, że jest to wystawa specjalistyczna. Nasi pracownicy specjalnie jeździli do Warszawy, gdzie mogli dokonać wyboru. Są to rzeczywiście najnowsze i najlepsze książki" — powiedział kierownik katedry filologii polskiej Algis Kalėda.

Jak zaznaczył prezes Fundacji "Pomoc Polakom na Wschodzie"

— Tadeusz Samborski, celem Fundacji jest pomoc Polakom mieszkającym w krajach byłego obozu komunistycznego w utrzymaniu tożsamości narodowej, rozwijaniu języka polskiego, szkolnictwa, działalności kulturowej, wspieranie inicjatyw poprzez nauczanie Polaków, jak w nowej sytuacji ekonomicznej osiągnąć odpowiedni poziom w dziedzinie gospodarowania i zarządzania.

— Uczucie radości z pomocy, którą niesiemy, dostrzegają się niemal od razu. Jesteśmy świadomi tego, że jesteśmy potrzebni i to bardzo satysfakcjonuje. Polaków stać na to, by być pełnoprawnymi członkami każdej społeczności, w każdym państwie, uwzględniając funkcjonujące tam prawo — powiedział prezes Fundacji "Pomoc Polakom na Wschodzie" Tadeusz Samborski.

Mirosława JANUSZKIEWICZ

NA ZDJĘCIU: podczas otwarcia wystawy.

Fot. Marian Paluszkievicz

"Mikołajki" dla dzieci z domu dziecka

Już drugi rok z rzędu właściciele Polskiej Galerii Artystycznej Wanda i Romuald Mieczkowski organizują "Mikołajki" dla 19 dzieci polskich z domu opieki nr 3, co przy ul. Grybo w Wilnie.

Odświętnie ubrane dzieci z błędnymi serduszkami przekroczyły próg PGA, gdzie czekano na nich wiele

niespodzianek, prezentów i wspaniałych świątecznych stół. Dzieci od razu były zaproszone do stołu, ale nie mogły nie tknąć z powodu tremy. Bo przyszły nie tylko na innych popatrzeć, ale i siebie pokazać. Zebrani wysłuchali piosenek "Krakowiaka", "Co wiedzą dzieci", "Abrakadabrę" i wiele innych. Dzie-

ciaki tańczyły, deklamowały wiersze. Następnie wysłuchaly piosenki w wykonaniu Magdaleny i Moniki Mieczkowskich oraz Marty Radziuk. Agnė Lipniagovaitė wykonała na pianinie utwory muzyki poważnej. Zebrani mogli obejrzeć wystawę prac dzieci z Penjonatu w Podbrodziu.

Kulminacją Święta było

oczywiście wręczenie prezentów. W tym roku liczba "św. Mikołajów" się zwiększyła.

Oto są sponsorzy tego wspaniałego święta: Instytut Polski w Wilnie, Ambasada i Konsulat RP w Wilnie, Duński Instytut Kultury, Polskie Radio Kielce, Stowarzyszenie Przyjaciół Polaków na Wschodzie z Tarnobrzega.

— Czym dla dzieci jest to święto? — pytam panią Marię Najmusz —

dyrektor domu opieki nr 3.

— Wielką radością przede wszystkim. Dzieci przez cały rok pamiętały o nim i pytały: "Kiedy znów tam pójdziemy?" Cieszy nas, że ludzie pamiętają o naszych wychowankach i darzą ich miłością. W ich życiu nie tak często bywają tak radosne święta.

Anna MAKOWSKA
NA ZDJĘCIACH: fragmenty święta.

Krajobrazy Wilna i Wileńszczyzny w zgadywance „K.W.”: jesteś spostrzegawczy, masz dobrą pamięć

Na jakich budynkach w centrum Wilna (podać adresy) znajdują się te rzeźby oraz płaskorzeźba? — brzmiało pytanie zgadywanki z dn. 26 października br.

Za przykład prawidłowej można uważać odpowiedź nadesłaną przez wilniankę **Jadwigę Krysztuł**: „Pytania nie były zbyt trudne, z wyjątkiem ostatniego — ten sierp i młot dał się we znaki. Szukaliśmy go na centralnej uli-

cy, a on się „schował” w bylej **RUSDRAPIE**. Nowy św. Krzysztof chroni dom-bursę pracowników Sejmu na alei Giedymina 60 (dawn. ul. Mickiewicza). A ta biedna kobiecina stoi też na alei Giedymina pod nr 41. „Herb” z lirą, sierpem i młotem znajduje się na ul. Jogailos 4 (dawn. Jagiellońska).

Poprawne odpowiedzi nadesłali listownie lub przekazali telefonicznie: **Zygmunt Baranow-**

ski, **Tadeusz Biedulski**, **Rimas i Tomek Biedulscy**, **Zbigniew Chomicz**, **Ryszard Jakutowicz**, **Jerzy Janusz Jarmolowski**, **Edgar i Zbyszek Jarmolowscy**, **Zofia Jasiulewicz**, **Jan Klimowicz**, **Adam Korbut**, **Jadwiga Krysztuł**, **Józefa Michniewicz**, **Włodzimierz Pierielajkow**, **Eugeniusz Rymaszewicz**, **Franciszka Tarańczuk**, **Waldemar Wiszniewski**, **Marian Wojtkiewicz**.

Wilnianka **Zofia Urbanowicz** otrzymuje nagrodę książkową za zaproponowane pytania zgadywanki z dn. 26 października br. Stałemu uczestnikowi zgadywanek **Janowi Klimowiczowi** dziękuję za udostępnienie interesującego miesięcznika ilustrowanego „Anioł Pański”.

Pytanie nowej zgadywanki: **GDZIE SIĘ ZNAJDUJĄ I CO PRZEDSTAWIAJĄ UTRWALONE NA ZDJĘCIACH MIEJSCA I BUDOWLE?**

Odpowiedzi oczekujemy od

9 do 20 grudnia br. pod adresem redakcji „K.W.”: **Laisvés pr. 60, 2056 Vilnius**, z dopiskiem „Krajobrazy”, ew. można przekazać tel. 42-79-48. W tym samym okresie w redakcji są także do odebrania nagrody książkowe za zgadywanek z dn. 26 października (również za poprzednie): **11 piętro, pokój**

1117, od godz. 10.00 do 17.00. Następna zgadywanka zostanie ogłoszona tradycyjnie w sobotę, 21 grudnia br.

Jerzy SURWIŁO

Fot. **Adam Korbut** i z jego zbiorów oraz **Janiny Wyszymirskiej**

Repr. **Tadeusz Ważniewicz**

Zostali tu z nami na dobre i złe

Śladami nestorki polskiego szkolnictwa na Wileńszczyźnie Ludwika Usowicz

Dzisiaj podajemy nimi dzięki **Lubowi Zumbryckiej**, byłej wieloletniej, zasłużonej nauczycielki Eglijskiej Szkoły Ośmiolletniej w rejonie wileńskim. Odezwiała się ona na apel (za co serdecznie dziękujemy) o poszukiwaniach materiałów, zdjęć o życiu i działalności pedagogicznej nieodżałowanej **Ludwika Usowicz**, przedstawicielki przedwojennej polskiej inteligencji wileńskiej, która po wojnie nie opuściła Wilna i przez długie lata nosła kaganiec polskiej oświaty na Wileńszczyźnie.

Pani **Lubow** udostępniła stary, liczący 25 lat, egzemplarz „Czerwonego Sztandaru” (z dn. 14 października 1971 r.). W jego ówczesnej „Trybunie Nauczyciela” została zamieszczona korespondencja **Heleny Zacharkiewicz**, polonistki Wileńskiej Szkoły Średniej nr 19 (obecnie im. Wł. Syrokomli) pt. „Nauczycielka nauczycieli”, opowiadająca o **Ludwiku Usowicz**, z dziecięciem **Pani Ludwika** zapytaczonym z albumu Instytutu Doskonalenia Nauczycieli w Wilnie. Ta publikacja jest badaj-

że jednym większym śladem prasowym, który został po **Ludwiku Usowicz**, dlatego też polecam go uwadze Czytelników jako przypomnienie o **Człowieku, Pedagogu, Polce**, **Helena Zacharkiewicz** w 1971 r. pisała:

„W Instytucie Doskonalenia Nauczycieli naszej republiki wśród różnych gabinetów jest też polonistyczny. Od szeregu lat, bodajże od początku jego otwarcia i aż do września tego roku, gdy odeszła na emeryturę, pracowała tu jako kierownik i metodysta tow. **Ludwika Usowicz**.”

„Poznałam ją kiedyś, gdy siedziała za biurkiem, pochylona nad książką i zamyślona coś głęboko rozważając. Szłam do tego gabinetu z ciekawością, kogo tam zobaczę, jak wygląda człowiek, który kieruje tą poważną placówką. I oto widzę: skromna, drobna kobieta, uprzejmie witająca przybyłych interesantów.”

Gdy zaczęłam mówić o swych troskach i przyczynach przybycia, ożywiła się jeszcze bardziej i zaraz służyła mi radą, odpowiednią literaturą, pomocą.

Od tego czasu minęło dużo lat. **Ludwika Usowicz** wciąż wiać taka sama uprzejma, pracowita, troskliwa, zyczyła dla wszystkich i czuła na wszystko.

Była pracownikiem z duszy i serca powołanym do pracy wśród uczniów i nauczycieli. Umiała organizować i zachęcać wszystkich do pracy, do wzajemnej pomocy. Nigdy, zdawało się, nie czuła zmęczenia, nie rozumiała nawet słów „nie chce” lub „nie mogę”. Może dlatego, że sama zawsze mogła i chciała.

Pracować uczyła tak i tyle, ile człowiek może dać z siebie, a nauczyciel — jak nieraz mówiła — musi wciąż promieniować, musi wszechstronnie uczyć ludzi swą pracą i swym przykładem osobistym.

Jest sama niestrudzona i wciąga do pracy innych. Organizowała odczyty, pokazowe lekcje, referaty, wystawy, kursy, wycieczki. Starała się, by cały ten wielki wachlarz prac przynosił maksimum korzyści każdemu nauczy-

cielowi. Chciała pomagać wszystkim i we wszystkim.

Bardzo niedawno, bo zaledwie przed kilkoma tygodniami **Ludwika Usowicz** odeszła — jak to się zwykle mówi — na zasłużony odpoczynek. Zasłużony. O tak, jak najbardziej. Zasłużyła nań swoją wielką, szczerą i ciężką pracą. Mówię „ciężką”, bo praca nauczyciela jest rzeczywiście ciężką, wielostronną, chociaż zaszczytną i bardzo interesującą. Pochlana człowieka, całego, bez reszty, jeśli chce, on naprawdę przynieść korzyść tym, kogo uczy, kogo wychowuje, kogo kształci i kształtuje na prawdziwego, dobrego, szlachetnego człowieka. Towarzyszka **Usowicz** wykształciła i wychowała w swym życiu bardzo dużo ludzi, którzy z szacunkiem ją dziś wspominają.

Nauczyla i wychowała nie tylko uczniów, co siedzieli w szkolnych ławkach i byli i jej uczniami, lecz i tych, co sami byli nauczycielami, a u Niej wciąż się uczyli, dokształcali, zasięgali rady.

Każdy z wdzięcznością będzie zawsze o Niej mówić i stawiać ją sobie za przykład uczynności, pracowitości, ofiarności. Tym bardziej, że nawet dziś, gdy jest już na emeryturze, nie odseparowała się od spraw, które stanowiły treść jej życia i pracy: nadal chętnie pomaga i radzi tym, którzy Jej rady i pomocy potrzebują”.

Takim powrotem do już dalekiej i jednocześnie nie tak odległej przeszłości, jak zwykle, towarzyszą wątki poznawcze. W tym przypadku w nawiązaniu do zwrotu: tow. towarzyszką, użytego w powyżej zamieszczonej publikacji. Był on na pewno obey **Pani Ludwice**, ale jeszcze w latach 70 i na początku 80 oficjalnie, w tym w prasie, jego używanie było obowiązuje. Ówczesny „Czerwony Sztandar” nie stanowił wyjątku. Propozycje uczucia na jego łamach zwrotów: pan, pani, do 1986 r. były nie w porządku. W końcu jednak opór tzw. betonowych głów został przełamany. Dn. 12 listopada 1986 r. stały Czytelnik „Cz. Sz.” (obecnie „K.W.”) i jednocześnie jego autor

Mieczysław Jackiewicz z Olszyna w nadesłanym liście napisał m.in.: „Zauważyłem, że wreszcie „Czerwony Sztandar” (w wywiadach p. Jotkiallo) zaczął używać polskiej formy **pan**. Pogratulować człowiekowi, który na te formy się odważył na Litwie, bo np. „Literatura Radziecka” (red. polskiego wydania **Ewa Wasilewska**) już dawno te formy używa... A **Jaruzelski**, który często spotyka się z robotnikami, nigdy nie zwraca się do nich przez wy, lecz zawsze mówi grzeźnie „pan” i nikogo to nie razi. A kobiety, np. zawsze całuje w rękę i zupełnie się tego nie wstydzi, choć to Najważniejszy Towarzysz Partynj. Ale to na marginesie”.

Było — minęło, ale, jak się mówi, słów z postaci nie wyrzuca się. Tych faktów nie da się też wykreślić z historii. W jej tyglu razem z nami znaleźli się również przedstawiciele przedwojennej polskiej inteligencji wileńskiej, którzy po 1944 r. nie wyjechali z Wilna i Wileńszczyzny w ramach tzw. repatriacji. Gromadzenie materiałów o nich trwa. Panowie i Panie, jeżeli jesteście w ich posiadaniu, uprzejmie proszę o udostępnienie do wykorzystania w rubryce „Zostali tu z nami na dobre i złe” (tel. 42-79-48).

Jerzy SURWIŁO

NA ZDJĘCIACH: **Ludwika Usowicz**; miejscem jej wiecznego spoczynku na cmentarzu w Nowej Wilejce stale opiekują się uczniowie i nauczyciele Wileńskiej Szkoły Średniej im. J. I. Kraszewskiego (dawn. nr 26), w której wiele lat przepracowała. Fot. i repr. **Zbigniew Markowicz**

Z doniesień PAP

USA

Kandydaci do ekipy ds. bezpieczeństwa

Nie wszyscy mianowani członkowie nowego gabinetu prezidenta Clintona uważani są za silnych zwolenników przyjęcia do NATO...

popart inicjatywę senator z Teksasu, Kay Bailey Hutchison — przeciwniczki rozszerzenia NATO — aby skierować do administracji prezydenta Clintona listę kilkunastu pytań...

gabinetu Cohen będzie musiał realizować linię administracji, która zapowiedziała starania o rozszerzenie sojuszu najpóźniej w 1999 roku.

Z doniesień PAP

Na łamach:

"The Times"

(...) Czy to przez przypadek, czy zgodnie z zamysłem, decyzje prezydenta mogą zawierać szersze przesłanie: że w drugiej kadencji zamierza aktywniej włączyć się w politykę zagraniczną.

"The Washington Post"

(...) O wszystkich trzech desygnowanych przez prezydenta Clintona nowych szefach departamentów trzeba uczciwie stwierdzić jedno: nikt z nich nie ma doświadczenia w kierowaniu i zarządzaniu dużymi instytucjami...

ONZ

Kto zostanie sekretarzem generalnym

Organizacja Państw Afrykańskich przekazała w czwartek Radzie Bezpieczeństwa nazwiska dwóch afrykańskich kandydatów na stanowisko Sekretarza Generalnego ONZ.

Kofi Annan ma za sobą długą karierę w ONZ. Urodzony w Ghanie w 1938 r. Annan jest absolwentem amerykańskich i szwajcarskich uczelni...

Przed objęciem w marcu 1993 r. stanowiska zastępcy Sekretarza Generalnego ONZ ds. operacji pokojowych był on asystentem Sekretarza Generalnego ONZ ds. dysplaniowania i finansów...

Powszechnie uważa się, że Annan jest kandydatem mającym poparcie USA, co może zostać odebrane negatywnie przez wiele państw poirytowanych opozycją Białego Domu wobec Butrosa Butrosa-Ghali.

Hamid Algabid, który przez ostatnich osiem lat kierował Organizacją Konferencji Islamskiej wcześniej pełnił od 1972 r. wiele funkcji w rządzie Nigru.

Jako Sekretarz Generalny OIC Algabid zwrócił na siebie uwagę mediacją w konflikcie między rządem Filipin a opozycyjnym Narodowym Frontem Wyzwolenia-MORO.

Albright a Ghali

Nominacja na stanowisko sekretarza stanu USA Madeleine Albright — ambasadora Stanów Zjednoczonych przy ONZ i zdecydowanie przeciwnika sekretarza generalnego ONZ Butrosa Butrosa Ghalego...

Dyplomaci w Radzie Bezpieczeństwa ONZ zdają się być podzieleni w ocenie wpływu nominacji Albright na utrzymanie, lub wycofanie kandydatury Butrosa Ghalego na drugi mandat.

Dyplomata amerykański w siedzibie ONZ ocenia, że nominacja Albright przyspieszy proces desygnowania sekretarza generalnego ONZ. Niektórzy ambasadorzy przy ONZ pragną szybkiego osiągnięcia porozumienia w tej sprawie.

Ambasador Indonezji przy ONZ Nugroho Wisnumurti również ocenia, że nominacja Albright nie zmieni procesu wyboru sekretarza generalnego ONZ.

Zagrożenia

(...) Organizacja Narodów Zjednoczonych nie jest wprawdzie brelokkiem Stanów Zjednoczonych, ale również niebezpieczeństwo, że wraz z odejściem Butrosa Ghalego ONZ może się stać w polityce zagranicznej przedłużonym ramieniem USA.

Rosja

Optymizm Jelcy na

"Rozwój współpracy wojskowej we Wspólnocie Niepodległych Państw nie jest w żaden sposób związany z planami rozszerzenia NATO"

Obrońcy idei unitarnego państwa radzieckiego do dzisiaj oskarżają Borysa Jelcy na, Stanisława Szuszkiewicza i Leonida Kuczme o to, że "rozwalili Związek Radziecki".

Jelcy twierdzi, że "w grudniu 1991 roku proces rozpadu Związku Radzieckiego przybrał lawinowy charakter", co groziło przekształceniem się w niekontrolowany proces.

Prezydent Federacji Rosyjskiej w sumie pozytywnie ocenia doświadczenie pięcioletniej historii WNP, podkreślając, że nowa forma organizacji przetrzeźnia post-radzieckiej "wytrzymała próbę najtrudniejszego etapu — konstytuowania się".

"Kraje WNP w własnej woli, bez presji i przymusu, podjęły decyzję o zbliżeniu — podkreślił Jelcy. "WNP nie jest powrotem do przeszłości ani też zredukowanym wariantem byłego Związku.

Za szczególnie pozytywne przykład obopólnie korzystnej integracji Jelcy uważa zbliżenie Rosji z Białorusią. "W ramach szczytu Stowarzyszenia Zlikwidowanego granice i bariery celne, ludzie otrzymali równe możliwości w znalezieniu pracy, w edukacji, korzystaniu z usług medycznych, nabywaniu własności. Rosja i Białoruś będą miały wspólny bilans paliwowo-energetyczny".

Komentarze

"The Times" (W. Brytania) O Żydach, którzy walczyli za Trzecią Rzeszę:

(...) Wydaje się, że tym niemieckim Żydom, którzy zgłosili się ochotniczo do wojska i starali się pozostać w mundurze, nawet kiedy wiedzieli, że walczą za żydowskie pochodzenie, pozwolono na to. Niektórzy doszli nawet do wysokich stopni, niektórzy otrzymali "Ritterkreuz", najwyższe niemieckie odznaczenie wojskowe (...). Dokonywali dzielnych czynów w kulminacyjnym okresie wojny, gdy państwo nazistowskie mordowało setki tysięcy Żydów niemieckich i miliony Żydów w Europie wschodniej. (...)

Te niemal niewiarygodne fakty wygrażał młody amerykański student, Bryan Rigg, który dzięki przypadkowemu spotkaniu wykrył jedno z najbardziej niezwykłych prawdziwych historii z czasu drugiej wojny światowej. (...) Jesteśmy skłonni sądzić, że cała ta sprawa jest, musi być, mistyfikacją. Jednak nie jest. Jest nie tylko od początku do końca prawdziwa, ale jest też straszna. (...)

To, co chcę wiedzieć, i co, jak myślę, chciałoby wiedzieć wielu innych, to: co Żydzi myśleli, że robią, walcząc za Hitlera? (...) Dlaczego ludzie z żydowską krwią przelewali ją za Adolfa Hitlera? (...) Zadajemy wciąż na nowo to pytanie, pytanie, na które nie może być odpowiedzi. Co Żyd czy Pół-Żyd robił u boku Adolfa Hitlera? Może uchwylił, że miał wziąć czystą stronę w takim kłopotliwym sporze. Wystarczy, że prawie wszyscy to uwikłani już nie byli. Ale gdyby zmartwychwstali, to czy nie wróciliby natychmiast do krainy cieni? (...)

Litewska Służba Hydrometeorologii przewiduje na 7 grudnia zachmurzenie z przejściowymi mgłami, mżawkami, śniegiem. Temperatura 0-2 stopnie ciepla.

W ciągu następných dwóch dni nieduże opady. Temperatura w nocy od -4 do -1 stopni, w dzień od -1 do +4 stopni.

KALENDARIUM

- Sobota (7.XII)** Jest 342 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 24 dni.
 - Znak Zodiaku — Strzelec.
 - Imieniny: Ambrożego, Marcina, Teodora.
 - Wschód Słońca — 8.27, zachód — 15.54. Długość dnia 7 godz. 27 min.
 - Księżyc. Ostatnia kwadra — 3 grudnia.
- Niedziela (8.XII)** Jest 343 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 23 dni.
 - Znak Zodiaku — Strzelec.
 - Imieniny: Makarego, Marii, Wirginii, Zenona.
 - Wschód Słońca — 8.27, zachód — 15.54. Długość dnia 7 godz. 27 min.
 - Księżyc. Ostatnia kwadra — 3 grudnia.
- Poniedziałek (9.XII)** Jest 344 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 22 dni.
 - Znak Zodiaku — Strzelec.
 - Imieniny: Leokadii, Walerii, Wiesława.
 - Wschód Słońca — 8.30, zachód — 15.53. Długość dnia 7 godz. 23 min.
 - Księżyc. Ostatnia kwadra — 3 grudnia.

EKRANY

- SKALWIJA** — 1 sala — "Francuski pocałunek" (W. Brytania): 7.8.XII o 11.30, 13.30, 15.30, 18.15, 20.15. "Zostawajcie zdrowi" (Litwa), "Strach" (Litwa, wg opowiadania A. Czechowa) — 7.8.XII o 17.30. "Przygody pingwinka Lolo" (USA, anim.) o 11.20, 14.10. "Z ziemskimi dziewczynkami jest łatwo" (USA) o 12.30, 15.20, 17, 18.40, 20.20.
- LITUWA** — "Nienawiść" (Francja) o 20. "Święty Mikołaj" (USA): 7.8.XII o 12, 14, 16, 18; **HELIOS** — 1 sala — "8 i 1/2" — 7.8.XII o 13.30, 17.30. "Tancerki" (USA): 7.XII o 12.10, 16; 8.XII o 12.10, 16, 20. 2 sala — "Maksymalne ryzyko" (USA) o 12, 14, 15.50, 17.50, 19.50.
- VILNIUS** — "Łańcuchowa reakcja" (USA) o 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30.
- PERGALÉ** — "Wyrzucić mamę z pociągu" (Włochy): 7.XII o 13, 15, 17, 19; 8.XII o 15, 17, 19. "Kocik garbusek" (Rosja, anim.) — 8.XII o 13 (dla ludzi wspieranych socjalnie — bezpłatnie).
- VINGIS** — "Zmija" (USA) — 7, 8.XII o 15.
- DRAUGYSTÉ** — "Przygody Buratino" (Rosja, anim.) — o 15.
- Jesenia** (Hiszpania) — o 18.
- VIDEOSALA** (Ozo 4, tel. 77 09 87) — "Dekameron" — 7.XII o 15.30; "Opowieści z Canterbury" — 7.XII o 18; "Kwiat 1001 nocy" ("Arabskie noce") — 8.XII o 15.30; "Salo, czyli 120 dni Sodomu" — 8.XII o 18.

Nech się Twa dusza jako dolina połży
A wnet po niej jak rzeka popłynie Duch Boży
A. Mickiewicz

Czcigodnemu Ks. Proboszczowi
**Mirowsławowi
BALCEWICZOWI**
z okazji Dnia Urodzin obfitých łask Bożých,
niech Duch Święty wspiera Twoją apostołską
wiarę, pociesza w smutkach i trudných
chwilach, darzy zdrowiem i
wytrwaniem w pehnienu postęgi
kapłańskiej.

Z szacunkiem i miłością
wdzięczni parafianie
z Mejszagoty.

ZNAID WILI
78.34/108.8 FM

Polska lista przebojów
"Chcemy być sobą"
Notowanie 78 z dnia 05.12.1996 r.

- (1) Kasia Kowalska "Coś optymistycznego"
- (2) Natalia Kukulska "Dłoń"
- (4) Marek Kościelniczek "Gniew i żal"
- (6) Big Cyc "Makumba"
- (5) Agnieszka Maciąg "Zatrzymaj czas"
- (7) Grzegorz z Clechowa "Piejo kury, piejo"
- (7) Varius Manx "Ten sen"
- (10) Mafia "W świetle dnia"
- (9) N) Magda Aniol "Teraz"
- (8) Maanam "Po to jesteś na świecie"

Firma z Polski zatrudni kilku specjalistów od laserów: fizyka (kwantowa elektronika), optyka oraz inżyniera-konstruktora. Bardziej szczegółową informację można uzyskać tel: 42-43-09, mob.: 8-299-25-26-2.

(Zam. 1646)

Przedsiębiorstwo "Antarktis" naprawia łodówki w Wilnie, jego okolicach i w dzielnicach. Gwarancja — 1 rok. Wilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78, 8-299-90213.

(Zam. 258)

Lietuvos avialinijos

Lithuanian Airlines
tel: (370 2) 752585
fax: (370 2) 724852

Pracownia kuśnierska "Sabina" zaprasza na wystawę - wysprzedaż wyrobów futrzanych. Można je tu też uszyć lub przerobić.

Nasz adres: Kojeļavičiaus 222, Vilnius, tel. 67-74-95.

Agencja mody "Multipas" potrzebuje fotomodeli: dzieci, dziewcząt, mężczyzn do pracy w reklamie. Wilnius, tel. 61-60-77 od poniedziałku do soboty w godz. 11.00-18.00. (Zam. 1622)

Sprzedam puste 3-pokojowe mieszkanie przy al.Savanorių w cenie 16.000. Tel. 61-39-59. (Zam. 1655)

Sprzedaję się murowany dom na działce ogrodowej w Akmeniškis (można mieszkać zimą). Tel. 61-40-14. (Zam. 1674)

Centrum szkolenia kierowców A. Žukauska organizuje kursy na kategorie A, B, C, D, E. Wilnius, tel. 77-35-60 od godz. 15. (Zam. 1647)

Przepisywanie komputerowe tekstów, oprawa graficzna. Tel. 47-82-17. (Zam. 956-D)

Wynajmę garaż. Tel. 77-32-00. (Zam. 957-D)

Szukam pracy stróża, Andrzej. Tel. 47-68-00. (Zam. 958-D)

Tanio udzielam korepetycji z matematyki. Tel. (8-299) 3-60-73. (Zam. 959-D)

Sprzedam dom na Antokolu. Tel. 77-32-00. (Zam. 960-D)

OGŁOSZENIA DO "KURIERA WILEŃSKIEGO"

można dać również w śródmieściu. Obecnie, aby dać reklamę do "Kuriera Wileńskiego" niekoniecznie jest jechać do Domu Prasy. Ogłoszenia do naszego dziennika za pośrednictwem Biura Reklamy przyjmowane są pod adresem: "Vilnius, VĮ kapitalinė statyba", Gedimino pr. 37, gabinet nr 9, drugie piętro. Tel. 61-66-64.

DROBNE ZA DARMO

KURIER WILEŃSKI

Uwaga!

Codziennie w "Kurierze Wileńskim" możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon.....
Adres, tel.....

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.
2056 Vilnius, Laisvės 60, "Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

To miejsce czeka na Twoją REKLAMĘ

POZNAJMY SIĘ

Polak — lat 33, wzrost 170 cm, bez nałogów, pozna ładną kobietę — Polkę do 27 lat. Kontakt tel. mobil: 8-299-28740. (Zam. 25-M)

Dwaj kawalerowie z Krakowa (po 30-ście) poznają panny z Wileńszczyzny. Cel poważny. Listy z fotografiami adresować: Artur Wolanowski, 31-906 Kraków — Nowa Huta, os. Wandy bl. 16 m. 3. Polska. (Zam. 28-M)

KURIER WILEŃSKI

Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"

Drukuje SA „Spaude”

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, sportu — 42-79-04, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondenci na rejon wileński i trocki — 57-73-81, sołeczniczy — 52-780.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w lch listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Krystyna ADAMOWICZ